

Esquerra travessa el Rubicó

El 10 de gener de l'any 49 aC Juli Cèsar va passar el riu Rubicó perquè, deia, els daus havien estat tirats ('iacta alea est'). Des d'aleshores aquesta frase ha servit per qualificar una presa de decisió o una acció sense retorn, sense possibilitat de fer marxa enrere. Ahir el PSC i Esquerra, però sobretot Esquerra, van travessar un Rubicó les conseqüències del qual segurament que viurem durant anys. José Montilla serà president cinc dies després de les eleccions, ho serà gràcies al vot independentista i amb menys condicions i tot de les que tingué Maragall. 'iacta alea est', doncs.

El 10 de gener de l'any 49 aC Juli Cèsar va passar el riu Rubicó perquè, deia, els daus havien estat tirats ('iacta alea est'). Des d'aleshores aquesta frase ha servit per qualificar una presa de decisió o una acció sense retorn, sense possibilitat de fer marxa enrere. Ahir el PSC i Esquerra, però sobretot Esquerra, van travessar un Rubicó les conseqüències del qual segurament que viurem durant anys. José Montilla serà president cinc dies després de les eleccions, ho serà gràcies al vot independentista i amb menys condicions i tot de les que tingué Maragall. 'iacta alea est', doncs. Esquerra ha tornat a tenir a les mans la famosa clau. Fa tres anys va trigar un mes llarg a lliurar-la, va escenificar un procés de consultes que semblava sincer i va arribar al govern traient pit i afirmant que faria polítiques independentistes pròpies als departaments que li corresponien, que van ser negociats pam a pam abans de signar el pacte. El resultat va ser poc lluït: va començar amb Carod expulsat del govern per Zapatero quan aquest no era sinó un secretari general de partit i va acabar amb Esquerra expulsada del govern, votant contra l'estatut i forçant eleccions avançades. Però, malgrat això i malgrat que a les eleccions de dimecres el PSC va sofrir la derrota més contundent des de feia anys, José Montilla serà president per la voluntat dels republicans. I aquesta vegada, sorprenentment, no hi ha hagut negociacions tenses, ni mesos de discussions, ni dubtes, ni res. La manera com s'ha expressat l'acord del nou tripartit (manca veure en què es concreta) resulta certament sorprenent, en vist de totes les coses que han passat aquests tres anys. Quan Esquerra deia a la campanya que no tenia cap opció presa i reivindicava l'equidistància entre PSC i CiU, era raonable de creure-se-la. Que, una volta fetes les votacions, pot fer-ne què vulga dels vots rebuts, és una cosa que agradarà més o menys, però el fet és que cau dins la legalitat vigent. Que una de les dues possibilitats de govern era el tripartit, ningú no ho pot discutir. I que la direcció d'Esquerra s'havia de sentir més còmoda al tripartit es podia preveure. Però, quina explicació té que Esquerra Republicana promoga un nou tripartit en condicions encara més favorables al PSC després dels resultats de les eleccions? Segons que es va saber ahir, Carod no serà conseller primer, Montilla tindrà poders superiors als de Maragall i ERC i ICV hauran d'acceptar el seu paper subordinat sense discutir-lo mai amb gestos públics. No es pot pas dir, doncs, que siga Esquerra qui ha creat el segon tripartit. Per això, i a la vista de com ha anat la primera experiència, és molt difícil d'entendre que s'embolique en una segona sense tenir lligada gran cosa, precipitadament i acceptant, ara que, electoralment, els socialistes estan encara més tocats, que tinguen una preeminència que fa tres anys Esquerra mateixa va negar a Maragall. ERC podia haver arribat al mateix port, de fer president Montilla, negociant amb força i assegurant polítiques nacionals fermes. De la manera com s'ha plantejat tot plegat, fa l'efecte que haja donat un xec en blanc i il·limitat. Una impressió, aquesta, certament decebedora. Un dia d'aquests ens explicaran el nou govern i com funcionarà i pot ser que haja d'esmenar les meues paraules. Els acords mal explicats o poc explicats ja tenen aquestes coses. Però estic convençut que els republicans han passat un ratlla de la qual no hi ha retorn i que tindrà per a ells costos electorals. Com en tindrà per al nacionalisme, per a l'independentisme i per al país sencer, que ara no sabem quins seran. Però, de rubicons, n'hi ha més... Quant al PSC, també pot ser que aquest partit haja travessat el seu Rubicó particular. Res no indica que el PSOE haja pressionat descaradament per evitar un pacte amb ERC. Però sí que hi ha hagut comentaris i insinuacions en aquest sentit. Si el PSC ha superat pressions de fora per pactar amb Esquerra, aleshores podem dir, efectivament, que ha superat un Rubicó. Però tampoc no

estic segur que Zapatero no volguera justament això i que haja jugat amb Mas tots aquests mesos... Finalment, CiU: les conseqüències de tot això que ha passat poden ser demolidores. En un cert moment, i després d'haver fet una bona feina al Parlament, Mas no va dubtar a pactar a la baixa amb Zapatero un estatut que semblava atorgar-li el futur govern del país. Ho va fer precisament per això, per assegurar-se el futur govern. I ara torna a trobar-se'n fora, amb una part del seu electorat molt crispada i sense possibilitat de ser influent a Madrid. Va ser massa innocent confiant en Zapatero? Va ser massa ambiciós? Fa de mal dir, però les conseqüències recauran molt directament en ell i caldrà veure quines són. Des d'aquest punt de vista la seua campanya electoral no ha ajudat gens i segurament que li ha fet molt més mal que no es pensa. També va ser un error, tot just passades les eleccions, confiar-ho tot a un pacte amb el PSC. Díficilment pot ara escandalitzar-se que Esquerra pacte amb el mateix partit amb què ell volia pactar. Quan Esquerra diu que està indignada perquè per a Mas era un plat de segona taula, podem dubtar, en vist de com han anat les coses, que diga gaire la veritat. Però és evident que l'argument resulta decisiu a l'hora de justificar el recel republicà envers CiU. Segurament que invertir més esforços en una aproximació a Esquerra hauria estat més eficaç que no reproduir l'error de fa tres anys: quan va creure que el PSC no tenia gens d'autonomia i va voler negociar directament a Madrid. El Rubicó particular que ara té al davant CiU és el de refer la seua estratègia, perquè ja és indiscutible que no pot guanyar la majoria absoluta i que no pot anar, com a partit sol, contra tots els altres.

6 novembre 2006

Una notícia de VilaWeb.com
Edició GENERAL
<http://www.vilaweb.cat>
[Enllaç permanent](#)